

SLOVENSKÁ LEKÁRSKA KOMORA

PREZIDENT, Račianska 42/A, 831 02 Bratislava

Generálny prokurátor
Slovenskej republiky
JUDr. Jaromír Čížnár
Štúrova 2
812 85 Bratislava

Naše číslo:
3337/2015

Vybavuje:
PhDr. K. Kotrbová, PhD., MPH

Bratislava, 29. 4. 2015

Vážený pán generálny prokurátor,

na základe rozhodnutia orgánov Slovenskej lekárskej komory (ďalej len "komora"), dovoľujem si Vás požiadať o podanie návrhu na začatie konania podľa č. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len "ústava"), aby ústavný súd po prijatí návrhu na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že § 8 ods. 1 písm. l), § 8 ods. 3 písm. c), § 8 ods. 13, § 9 ods. 2 písm. y), § 17 ods. 31, § 21 ods. 2 písm. l), § 43 ods. 3 písm. o), § 43 ods. 17 a ods. 18 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1, ako aj v spojení s čl. 12. ods. 1 a ods. 2, čl. 35 ods. 1, čl. 40 a čl. 55 ods. 1 a 2 ústavy a súčasne, aby ústavný súd pozastavil účinnosť napadnutej právnej normy.

O d ô v o d n e n i e

I.

Podľa § 8 ods. 1 písm. l) zákona č. 595/2003 Z. z.: „Ostatnými príjmami, ak nejde o príjmy podľa § 5 až 7, sú najmä peňažné a nepeňažné plnenie, ktoré bolo poskytnuté poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti,^{37aa)} jeho zamestnancovi alebo zdravotníckemu pracovníkovi od držiteľa registrácie lieku, držiteľa povolenia na veľkodistribúciu liekov, držiteľa povolenia na výrobu liekov, farmaceutickej spoločnosti,^{37ab)} výrobcu zdravotníckej pomôcky, výrobcu dietetickej potraviny^{37ac)} alebo prostredníctvom tretej osoby (ďalej len "držiteľ").“

Podľa § 8 ods. 3 písm. c) zákona č. 595/2003 Z. z.: „Do základu dane (čiastkového základu dane) sa zahŕňajú zdaniteľné príjmy neznížené o výdavky okrem výdavkov uvedených v odseku 12, ak ide o príjmy podľa odseku 1 písm. l); pri vykonávaní klinického skúšania^{37ab)} sú výdavkami aj výdavky preukázateľne vynaložené poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, jeho zamestnancom alebo zdravotníckym pracovníkom v súvislosti s výkonom tejto činnosti.“

Podľa § 8 ods. 3 zákona č. 595/2003 Z. z.: „Z peňažných a nepeňažných plnení podľa odseku 1 písm. l) sa daň vyberá podľa § 43, okrem príjmov z vykonávania klinického skúšania.^{37ab)} Výšku nepeňažného plnenia je povinný držiteľ oznámiť príjemcovi tohto plnenia v lehote do pätnásteho dňa po uplynutí kalendárneho štvrtroka, v ktorom nepeňažné plnenie poskytol a správcovi dane v lehote a spôsobom podľa § 43 ods. 17.“

Podľa § 8 ods. 13 zákona č. 595/2003 Z. z.: „Z peňažných a nepeňažných plnení podľa odseku 1 písm. l) sa daň vyberá podľa § 43, okrem príjmov z vykonávania klinického skúšania.^{37ab)} Výšku nepeňažného plnenia je povinný držiteľ oznámiť príjemcovi tohto plnenia v lehote do pätnásteho dňa po uplynutí kalendárneho štvrtroka, v ktorom nepeňažné plnenie poskytol a správcovi dane v lehote a spôsobom podľa § 43 ods. 17.“

Podľa § 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 595/2003 Z.z. „Oslobodené od dane sú aj nepeňažné plnenie poskytnuté držiteľom vo forme účasti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, jeho zamestnanca alebo zdravotníckeho pracovníka na sústavnom vzdelávaní podľa osobitného predpisu;^{59ia)} za účasť na sústavnom vzdelávaní sa nepovažuje hodnota stravy, ubytovania a dopravy poskytnutá v súvislosti s týmto vzdelávaním.“

Podľa § 17 ods. 31 zákona č. 595/2003 Z. z.: „Z peňažných a nepeňažných plnení poskytnutých poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti,^{37aa)} ktorý je daňovníkom podľa § 2 písm. d) druhého bodu a písm. e) tretieho bodu, od držiteľa sa daň vyberá podľa § 43. Výšku nepeňažného plnenia je povinný držiteľ oznámiť príjemcovi tohto plnenia v lehote do pätnásteho dňa po uplynutí kalendárneho štvrtroka, v ktorom nepeňažné plnenie poskytol a správcovi dane v lehote a spôsobom podľa § 43 ods. 17.“

Podľa § 21 ods. 2 písm. l) zákon č. 595/2003 Z. z.: „Daňovými výdavkami nie sú tiež výdavky poskytovateľa zdravotnej starostlivosti^{37aa)} vzťahujúce sa k peňažnému plneniu a nepeňažnému plneniu prijatému od držiteľa, okrem výdavkov súvisiacich s vykonávaním klinického skúšania.“

Podľa § 43 ods. 3 písm. o) zákona č. 595/2003 Z. z. „Daň z príjmov plynúcich zo zdrojov na území Slovenskej republiky daňovníkom s obmedzenou daňovou povinnosťou a neobmedzenou daňovou povinnosťou sa vyberá zrážkou, ak ide o o) peňažné plnenie a nepeňažné plnenie, ktoré bolo poskytnuté poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti, jeho zamestnancovi alebo zdravotníckemu pracovníkovi od držiteľa okrem týchto plnení, ak sú vyplácané za klinické skúšanie.^{37ab)k)}

Podľa § 43 ods. 17 a 18:
„(17) Platiteľom dane z nepeňažných plnení uvedených v odseku 3 písm. o) je príjemca nepeňažného plnenia. Tento platiteľ dane je povinný daň odvieť správcovi dane do konca kalendárneho mesiaca po uplynutí kalendárneho štvrtroka, v ktorom bolo nepeňažné plnenie

prijaté. Na tlačivo, ktorého vzor určí finančné riaditeľstvo a uverejní ho na svojom webovom sídle, je správcovi dane povinný predložiť

a) platiteľ dane do konca kalendárneho mesiaca po uplynutí kalendárneho štvrt'roka oznámenie o zrazení a odvedení dane; toto tlačivo obsahuje údaje o výške nepeňažného plnenia od jednotlivých držiteľov a o zrazenej a odvedenej dani vyberanej zrážkou, pričom ak platiteľom dane je

1. fyzická osoba, tlačivo obsahuje tiež meno, priezvisko, adresu trvalého pobytu, adresu zdravotníckeho zariadenia, v ktorom platiteľ poskytuje zdravotnú starostlivosť alebo vykonáva závislú činnosť zamestnanca, dátum narodenia, daňové identifikačné číslo, ak jej bolo pridelené,

2. právnická osoba, tlačivo obsahuje tiež názov, adresu sídla a jej daňové identifikačné číslo,

b) držiteľ do pätnásteho dňa po uplynutí kalendárneho štvrt'roka, v ktorom bolo nepeňažné plnenie poskytnuté, oznámenie o výške nepeňažného plnenia, dátume jeho poskytnutia, pričom ak ho poskytol

1. fyzickej osobe, tlačivo obsahuje tiež jej meno, priezvisko, adresu zdravotníckeho zariadenia, v ktorom fyzická osoba poskytuje zdravotnú starostlivosť alebo vykonáva závislú činnosť zamestnanca, dátum narodenia, daňové identifikačné číslo tejto fyzickej osoby, ak jej bolo pridelené,

2. právnickej osobe, tlačivo obsahuje tiež jej názov, adresu sídla a jej daňové identifikačné číslo.

(18) Ak platiteľ dane podľa odseku 17 nemá pridelené číslo účtu správcu dane vedeného pre daňovníka, je povinný oznámiť správcovi dane začatie poberania týchto nepeňažných plnení do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom nepeňažné plnenie prijal. Platiteľ dane, ktorému do lehoty na podanie oznámenia o zrazení a odvedení dane správca dane neoznámil číslo účtu správcu dane vedeného pre daňovníka, je povinný odviešť daň správcovi dane v lehote do ôsmich dní od doručenia tohto oznámenia, ak mu toto oznámenie bolo doručené po lehote na podanie oznámenia o zrazení a odvedení dane. V rovnakej lehote je tento platiteľ dane povinný predložiť správcovi dane aj oznámenie o zrazení a odvedení dane.“

II.

Čl. 1 ods. 1 Ústavy „Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.“

Čl. 12 ods. 1 Ústavy „Ludia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremľateľné a nezrušiteľné.“

Čl. 12 ods. 2 Ústavy „Základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.“

Čl. 35 ods. 1 Ústavy „Každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.“

Čl. 40 Ústavy „Každý má právo na ochranu zdravia. Na základe zdravotného poistenia majú občania právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť a na zdravotnícke pomôcky za podmienok, ktoré ustanoví zákon.“

Čl. 55 Ústavy

„(1) Hospodárstvo Slovenskej republiky sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky.

(2) Slovenská republika chráni a podporuje hospodársku súťaž. Podrobnosti ustanoví zákon.“

§ 38 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. "Ak Ústavný súd prijme návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy, môže uznesením pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva alebo slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom (ďalej len "základné práva alebo slobody"), ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok."

III.

Zákonodarca akýkoľvek peňažný alebo nepeňažný príjem poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, jeho zamestnanca alebo zdravotného pracovníka (ďalej len „poskytovateľ“) prijatý od držiteľa registrácie lieku, držiteľa povolenia na veľkodistribúciu liekov, držiteľa povolenia na výrobu liekov, farmaceutickej spoločnosti, výrobcu zdravotníckej pomôcky, výrobcu dietetickej potraviny alebo prostredníctvom tretej osoby (ďalej len „držiteľ“) zaťažil zrážkovou daňou a to bez ohľadu na charakter vzťahu medzi poskytovateľom a držiteľom (občianskoprávny, obchodnoprávny, pracovnoprávny) a bez ohľadu na titul plnenia. Zákonodarca tak zdanil príjmy na základe povahy subjektov, ktoré sú stranami plnenia. Podľa všeobecnej časti dôvodovej úpravy je prijatá úprava protikorupčným opatrením, ktorá má zamedziť motivovaniu poskytovateľov predpisovať liek konkrétne držiteľa.

Zavedenie zrážkovej dane zo všetkých peňažných a nepeňažných príjmov poskytovateľov prijatých od držiteľov bez možnosti uplatnenia nákladov súvisiacich s takýmto plnením ako daňových výdavkov bude mať za následok:

1. Porušenie ústavného práva na ochranu zdravia obyvateľov SR v dôsledku zníženia dostupnosti aktivít sústavného vzdelávania pre zdravotníckych pracovníkov.

Zákon č. 578/2004 Z.z. ukladá zdravotníckym pracovníkom povinnosť sústavne sa vzdelávať (§ 42 ods. 1). Zdravotnícki pracovníci pre naplnenie uloženej povinnosti a naplnenie zákonných podmienok pre splnenie podmienok sústavného vzdelávania sa musia nazbierať v päťročnom cykle vyhláškou MZ SR č. 366/2005 Z. z. stanovený kreditov. Kredity získavajú spravidla účasťou na vzdelávacích aktivitách (semináre, kongresy predovšetkým na niekoľkých vzdelávacích podujatí. Ročne musia za účelom získania potrebného počtu kreditov zúčastniť niekoľkých vzdelávacích aktivít.

Držitelia sú významnými organizátormi a spoluorganizátormi vzdelávacích podujatí a donormi rôznych vzdelávacích grantov umožňujúcim zdravotníckym pracovníkom absolvovať vzdelávacie podujatia v zahraničí. Považujeme za logické, že držitelia sa podieľajú na sústavnom vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov, keďže časť sústavného vzdelávania sa musí venovať novinkám a trendom v medikamentóznej liečbe.

Prijatá úprava zákona č. 595/2003 Z. z. pôsobí protichodne. Na jednej strane štát v zákone č. 578/2004 Z. z. vyjadruje záujem na potrebe sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, aby tak zabezpečoval zdravotnú starostlivosť v súlade s najnovšími poznatkami vedy uložením explicitnej povinnosti sústavne sa vzdelávať, na strane druhej zákonnou reguláciou sťažuje podmienky praktickej realizácie sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov tým, že finančným sankcionovaním demotivuje držiteľom podporovať sústavné vzdelávanie a poskytovateľov zúčastňovať sa aktivít sústavného vzdelávania.

2. Znevýhodnenie poskytovateľov v porovnaní s inými podnikateľskými subjektami a zásah do práva podnikat'

Nemožno legitimizovať také legislatívne opatrenie alebo iný obmedzujúci zásah, ktoré úspech určitej skupiny podnikateľov alebo osôb uskutočňujúcich inú zárobkovú činnosť v zákonom vytvorenom konkurenčnom (trhovom) prostredí bez ústavne akceptovateľného dôvodu (cieľa) neodôvodnene sťažuje alebo dokonca priamo vylučuje v prospech úspechu inej skupiny podnikateľov alebo skupiny ďalších subjektov uskutočňujúcich inú zárobkovú činnosť (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS ÚS 13/09).

Ak držiteľ vypláca peňažné plnenie poskytovateľovi, potom podľa § 43 ods. 3 písm. o) zákona č. 595/2003 Z. z. z týchto plnení sa vyberá daň zrážkou, pričom nie je podstatný titul príjmu.

Podľa § 43 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z. z. základom dane pre daň vyberanú zrážkou pri peňažných príjmoch uvedených v § 43 ods. 3 písm. o) zákona č. 595/2003 Z. z. je iba príjem neznižený o výdavky, tzv. hrubý príjem. Tieto príjmy nie je možné znížiť ani o zaplatené povinné poistné a príspevky (§ 5 ods. 7 písm. e) zákona č. 595/2003 Z. z.), a to ani vtedy, ak ide o poistné a príspevky viažuce sa k príjmom zo závislej činnosti, ktoré je povinný platiť zamestnanec (napr. poistné na zdravotné poistenie zrazené z príjmu vyplateného na základe dohody o pracovnej činnosti). Poistné a príspevky platené z príjmov uvedených v § 43 ods. 3 písm. o) zákona č. 595/2003 Z. z. nie je možné uplatniť (odpočítať) ani pri výpočte čiastkového základu dane z príjmov zo závislej činnosti podľa § 5 zákona č. 595/2003 Z. z..

Uvedieme praktický príklad. Obchodná spoločnosť prevádzkuje zdravotnícke zariadenie a teda je poskytovateľom zdravotnej starostlivosti. Okrem toho predmetná obchodná spoločnosť podniká v oblasti upratovacích služieb. Upratovacie služby poskytuje držiteľovi. Nakoľko všetky peňažné príjmy poskytovateľa od držiteľa podliehajú zrážkovej dani a zároveň vo vzťahu k týmto príjmom nie je možné uplatniť daňové výdavky, príjem obchodnej spoločnosti od držiteľa za poskytnutie upratovacích služieb bude ihneď zdanení zrážkovou daňou a obchodná spoločnosť si nebude môcť uplatniť mzdové výdavky na zamestnancov, prostredníctvom, ktorých službu poskytuje, ako daňové výdavky. V dôsledku toho náklady spoločnosti na poskytovanie týchto služieb budú v porovnaní s konkurenciou väčšie, čím sa spoločnosť stáva na trhu neschopnou konkurencie, čím poskytovateľov ústavne neakceptovateľným spôsobom vylučuje z inej podnikateľskej činnosti.

3. Diskriminácia zdravotníckych pracovníkov

V ústavnom poriadku Slovenskej republiky sa uznáva ako všeobecne akceptovaný prístup k zabezpečeniu rovnosti v právach len také vychýlenie z univerzálneho chápania rovnosti (zákazu diskriminácie), ktoré má výslovný ústavný základ reagujúci na prirodzené nerovnosti medzi ľuďmi (napríklad čl. 38 Ústavy Slovenskej republiky) (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 8/04).

Príslušné právne normy na základe „iného postavenia“ bez dôvodu, ktorý by odstraňoval prirodzenú nerovnosť medzi zdravotníckymi pracovníkmi a nezdravotníckymi pracovníkmi, znevýhodňuje a diskriminuje zdravotníckych pracovníkov.

Opätovne uvedieme praktický príklad. Lekár na základe zmluvy podľa autorského zákona za odbornú prednášku na aktivite sústavného vzdelávania sponzorované držiteľom má dostať dohodnutú odmenu 1.000 EUR. Držiteľ mu zrazí 19 % daň (190 EUR). Lekár dostane na účet v čistom 810 EUR; pričom nemá možnosť zníženia základu dane - nemôže si uplatniť súvisiace výdavky napr. cestovné). Prednášajúci nezdravotnícky pracovník na tej istej aktivite sústavného vzdelávania má za prednášku dohodnutú rovnakú odmenu 1.000 EUR. Jeho príjem však nepodlieha zrážkovej dani, a preto mu poskytovateľ na účet vyplatí 1.000 EUR. Túto položku si musí zahrnúť do daňového priznania, pričom mu však zákon č. 595/2003 Z. z. poskytuje možnosti na zníženie základu dane (uplatnenie 40 % paušálnych výdavkov alebo uplatnenie skutočných výdavkov. Jeho daň tak bude maximálne 114 eur, môže byť aj nulová.

IV.

V rámci druhého kroku (štádia) testu proporcionality treba posúdiť, či príslušné legislatívne opatrenie spôsobujúce obmedzenie ústavou garantovaných práv bolo v okolnostiach posudzovanej veci naozaj nevyhnutné, teda či na dosiahnutie legitímneho cieľa nebol k dispozícii aj menej obmedzujúci, resp. menej invazívny či šetrnejší právny prostriedok. Právna norma totiž v podmienkach materiálneho právneho štátu nemôže obmedzovať základné právo alebo slobodu viac, než je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa ňou sledovaného, resp. právna norma by mala dosahovať sledovaný cieľ najmenej drastickým spôsobom (m. m. PL. ÚS 23/06).

Účinný právny poriadok SR poriadok vzťah držiteľ - poskytovateľ s cieľom obmedzenia motivácie poskytovateľom pri predpisovaní konkrétnych liekov reguluje vo viacerých zákonoch:

1. Zákon č. 147/2001 Z. z. o reklame v znení neskorších predpisov:

- a) pri propagácii liekom osobám oprávneným predpisovať lieky a osobám oprávneným vydávať lieky, zakazuje týmto osobám dodávať, ponúkať a sľubovať dary, peňažné a vecné výhody alebo prospech (§ 8 ods. 15).
- b) zakazuje osobám oprávneným predpisovať lieky a osobám oprávneným vydávať lieky vyžadovať alebo prijať dar, peňažnú alebo materiálnu výhodu alebo iný prospech (§ 8 ods. 17).

2. Zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

a) zakazuje lekárovi, lekárnikovi alebo inému zdravotníckemu pracovníkovi zúčastňovať sa na podujatí financovanom, sponzorovanom alebo inak nepriamo podporovanom výrobcom alebo prostredníctvom tretej osoby, okrem podujatí určených výhradne na odborné a vedecké účely alebo ďalšie vzdelávanie.

b) držiteľovi zakazuje priamo alebo prostredníctvom tretej osoby financovať, sponzorovať alebo inak nepriamo podporovať podujatie lekárovi, lekárnikovi alebo inému zdravotníckemu pracovníkovi, s výnimkou podujatí určených výhradne na odborné a vedecké účely alebo ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov.

c) držiteľovi ukladá povinnosť každoročne predložiť Ministerstvu zdravotníctva SR najneskôr do 31. januára správu o výške výdavkov na propagáciu, marketing a nepeňažné plnenia poskytnuté priamo alebo nepriamo poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti za predchádzajúci rok.

d) držiteľovi ukladá povinnosť oznámiť bezodkladne Národnému centru zdravotníckych informácií zoznam zdravotníckych pracovníkov, s uvedením mena, priezviska, názvu a adresy zdravotníckeho zariadenia, v ktorom zdravotnícky pracovník vykonáva zdravotnícke povolanie, ktorí sa zúčastnili na odbornom podujatí, ktoré bolo financované ním alebo na základe dohody treťou osobou.

e) ukladá farmaceutickej spoločnosti podľa zákona č. 362/2011 Z. z. povinnosť predložiť Ministerstvu zdravotníctva SR najneskôr v posledný deň nasledujúceho kalendárneho mesiaca správu o zdravotníckych stretnutiach za predchádzajúci kalendárny mesiac; správa o zdravotníckych stretnutiach podľa obsahuje počet lekárskeho zástupcov, ktorí v predchádzajúcom kalendárnom mesiaci vykonali zdravotnícke stretnutia, počet uskutočnených zdravotníckych stretnutí, uvedenie špecializačného odboru zdravotníckeho pracovníka.

f) ukladá lekárovi predpisujúcemu lieky povinnosť predpisovať lieky na lekárske predpis názvom liečiva (účinné látky). Zákon stanovuje pozitívny zoznam liečiv, ktoré sú uvedené v prílohe, ktorých výdaj je podmienený výlučne najlacnejším dostupným liekom (§ 119 ods. 5).

3. Zákon č. 578/2004 Z. z. ukladá zdravotníckemu pracovníkovi do 30 dní po skončení štvrtého roka ministerstvu zdravotníctva oznámiť:

1. výšku peňažných a nepeňažných príjmov prijatých od držiteľa povolenia na výrobu liekov, držiteľa povolenia na veľkodistribúciu liekov, držiteľa registrácie humánneho lieku alebo prijatých prostredníctvom tretej osoby,^{58d)}

2. meno a priezvisko alebo obchodné meno osoby podľa prvého bodu,

3. meno a priezvisko zdravotníckeho pracovníka,

4. adresu zdravotníckeho zariadenia, v ktorom zdravotnícky pracovník poskytuje zdravotnú starostlivosť,

5. účel poskytnutia príjmov podľa prvého bodu.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že vzťah držiteľ – poskytovateľ je v súčasnosti podrobne regulovaný právnymi predpismi správneho práva. Zákonodarca cieľ, ktorý chcel dosiahnuť zákonom č. 595/2003 Z. z. podľa nášho názoru dosiahol predovšetkým zákonom č. 362/2011 Z. z. a to zavedením generickej preskripcie¹, pretože držiteľia stratili dôvod navštevovať a motivovať lekárov, aby predpisovali konkrétny liek. Sme presvedčení, že vyššie uvedené zákony, najmä zákon č. 362/2011 Z. z. poskytuje orgánom verejnej moci dostatok prostriedkov (práva a povinnosti pri výkone štátneho dozoru, ukladanie sankcií v správnom

---

1 Lekár na recept uvedie liečivo, konkrétny liek si vyberá v lekárni pacient.

konaní) na dosiahnutie zamýšľaného cieľa. Tieto prostriedky sú v porovnaní s úpravou zákona č. 595/2003 Z. z. menej obmedzujúce, nakoľko postihujú len individuálny subjekt porušujúci zákon a neobmedzujú, resp. nesankcionujú zrážkovou daňou ústavne nekonformným spôsobom paušálne všetkých poskytovateľov len z dôvodu, že sú poskytovateľmi a prijali plnenie od držiteľa.

V.

Pri každom obmedzení základných práv a slobôd musí zákonodarca brať na zreteľ ústavné príkazy a limity vyplývajúce z iných ústavných noriem a tiež (a najmä) z ústavných princípov, vrátane princípu právnej istoty a princípu proporcionality. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn PL. ÚS 67/07).

Príslušná právna norma nie je primeraná vo vzťahu k zamýšľanému cieľu, nakoľko príslušné legislatívne opatrenie obmedzujúce základné práva alebo slobody a svojimi negatívnymi dôsledkami presahujú pozitíva sledované týmto opatrením. Vyššie sme poukázali na skutočnosť, že naplnenie sledovaného cieľa zavedením zdaňovania všetkých príjmov poskytnutých držiteľom poskytovateľovi sa negatívne prejaví na kvalite poskytovania zdravotnej starostlivosti v dôsledku zníženia dostupnosti sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, zasiahne do inej podnikateľskej činnosti poskytovateľov a diskriminuje zdravotníckych pracovníkov. Sme toho názoru, že pri prijatí zákona nebola dodržaná rozumná miera proporcionality a bez rozumného dôvodu došlo k ohrozeniu viacerých ústavných práv základného práva občanov, poskytovateľov a zdravotníckych pracovníkov.

S pozdravom

MUDr. Marián Kollár
prezident Slovenskej lekárskej komory